

«Національно-патріотичне виховання: формування та утвердження ідентичності громадянської свідомості»

Тема виступу:

«Між традицією та викликами часу: проблемне навчання як інструмент переосмислення громадянської свідомості»

Лідія Гуменна, відділ фахової передвищої освіти,

Інститут професійної освіти НАПН України

Всеукраїнський вебінар

- Війна як точка переосмислення національних орієнтирів
- Потреба в дієвих формах патріотичного виховання
- Втрата ефективності традиційних методів
- Освіта як простір ідентичності

Актуальність теми

- Формує глибоку національну самоідентифікацію
- Акцент на історії, мові, культурі, традиціях
- Дає молоді можливість зрозуміти: «Хто я як українець?»

**Українознавство –
ідеологічна основа**

- Метод, що провокує пошук, аналіз, сумнів
- Створення ситуацій: конфлікту, припущення, невідповідності, невизначеності, версійного характеру
- Формує критичне мислення і громадянську позицію

Проблемне навчання — що це?

- □ Конфлікт — Мазепа: герой чи зрадник?
- □ Невідповідність — Чому шкільні герої не надихають молодь?
- □ Припущення — А якби Україна не стала незалежною?
- □ Невизначеність — Яким буде майбутнє країни?
- □ Версійність — Історія в підручнику й у родинних переказах

***Типи проблемних ситуацій
(з прикладами)***

- Модерує світоглядний діалог
- Створює безпечне освітнє середовище
- Не дає готових відповідей — формує запити
- Працює через емпатію, довіру, відкритість

Роль викладача

- 🗣 Дебати, рольові ігри, тематичні дискусії
- 📁 Проблемні кейси на сучасному матеріалі
- ☐ ☐ Міждисциплінарні міні-проєкти
- ☐ Дослідження родинних історій та героїв громади

Як застосовувати вже зараз

Освіта → Не лише знання, а і громадянське становлення

- Проблемне навчання активізує мислення
- Українознавство стверджує ідентичність
- Їхнє поєднання = формування дієвого патріота
- Сьогодні в освіті потрібні не гасла, а справжнє усвідомлення себе як українця

Підсумок